

ВОЗИ ОДМОРАН

Направи паузу на свака **2** сата.

DRIVE FRESH

Every **2** h take a break.

САВЕТИ ЗА БЕЗБЕДНУ ВОЖЊУ У ЛЕТЊИМ МЕСЕЦИМА

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

БЕЗБЕДНО
у летњим месецима

БЕЗБЕДНО ПУТОВАЊЕ ЗАВИСИ ОД ВАС

Лето је период годишњих одмора и путовања, али и високих температура. Припрема за путовање је већ стрес и напор, што свакако утиче на возачке способности и доводи до умора.

На услове на путу, осим времена које може бити непредвидиво и може брзо да се промени (пљускови, невреме и сл.), утичу и гужве у саобраћају и застоји. Све то захтева већу опрезност и дефанзивну вожњу од учесника у саобраћају.

Крените на одмор безбрижни - одморни и добро припремљени.

Поштујте саобраћајна правила и услове на путу. Нарочито обратите пажњу на најрањивије учеснике на путу - пешаке, бициклисте и мотоциклисте.

Кад сте за воланом, нека ваша главна брига буде вожња. Прочитајте неколико савета за безбедно учешће у саобраћају.

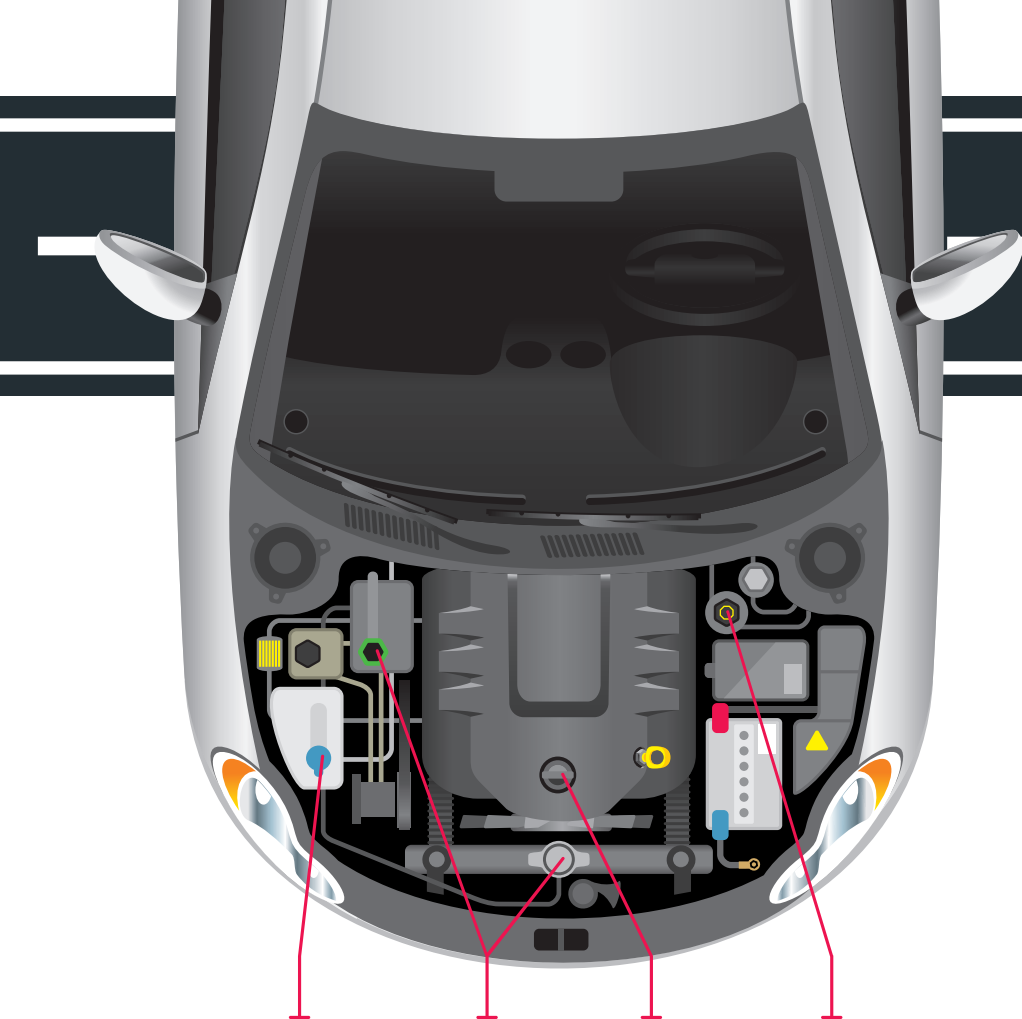
ПРИПРЕМИТЕ СЕ

Чињеница је да недовољно времена посвећујемо самој припреми за вожњу, јер смо у мислима већ на одмору који је пред нама. Потребно је добро се припремити за путовање. Само тако се могу избећи непријатна изненађења и стрес.

Пре дужег путовања проверите своје возило. Евентуалне недостатке можете отклонити и у сервисној радионици.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ да у случају потпуно натовареног возила треба повећати притисак у гумама? Увек поштујте упутства произвођача. У просеку их можемо допумпати за 0,2 бара.

**ТЕЧНОСТ ЗА
ПРАЊЕ
СТАКЛА**

**РАСХЛАДНА
ТЕЧНОСТ**

**МОТОРНО
УЉЕ**

**КОЧНА
ТЕЧНОСТ**

ТЕЧНОСТИ

Проверите нивое свих течности у возилу.

БРИСАЧИ

Проверите исправност метлица брисача.

КЛИМА И ФИЛТЕРИ

Преглед треба да изврши сервисна радионица.

ПРТЉАГ

Проверите да ли је сав пртљаг адекватно спакован.

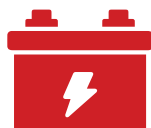
СВЕТЛА

Проверите исправност и чистоћу целокупне светлосне сигнализације.

АКУМУЛАТОР

Преглед треба да изврши сервисна радионица.

ГУМЕ

Проверите:
-Притисак гума
-Дубину шаре
-Визуелно евентуална оштећења

КОЧНИЦЕ

Преглед треба да изврши сервисна радионица.

НАПРАВИТЕ ПЛАН ПУТОВАЊА И ПРОВЕРИТЕ ВАЖЕЊЕ ДОКУМЕНАТА

Пут детаљно
проучите и
користите
навигацију

Упознајте се са
прописима који
важе у држави у
коју путујете

Проверите да ли
има радова на путу
или затворених
деоница

Пре поласка благовремено проверите важење личних докумената и не заборавите да их понесете са собом! Проверите важење пасоша, возачке и саобраћајне дозволе, односно овлашћења. У возилу увек држите и Европски извештај о саобраћајној незгоди. Важни предмети нека су вам у возилу на дохват руке. Приликом планирања пута у иностранство потражите све вама потребне информације са подручја планираног пута, проверите услове проласка кроз све државе кроз које пролазите, као и услове уласка у државу путовања и поштујте одлуке тамошњих власти.

ПРОВЕРИТЕ ДА ЛИ ЈЕ ВАШ ПОЛОЖАЈ СЕДЕЊА ПРАВИЛАН

Испружене руке доњим и
унутрашњим делом шаке
додирују горњу ивицу волана

Приликом држања волана
руке морају бити благо
савијене

Наслон за главу
треба да буде
подешен тако
да горња ивица
буде поравната
са врхом главе.

ПРОВЕРИТЕ ДА СУ СВИ ПУТНИЦИ ВЕЗАНИ СИГУРНОСНИМ ПОЈАСЕМ

СИГУРНОСНИ ПОЈАС ПРАВИЛНО ВЕЖЕМО ТАКО ШТО:

- горњи део појаса иде преко рамена (а не врата), а доњи део испод стомака преко кукова,
- закопчамо појас да чујемо КЛИК,
- иде што више уз тело,
- није уврнут и лабав.

ИЗУЗЕТНО ЈЕ ВАЖНО ДА СУ
СВИ ПУТНИЦИ У ВОЗИЛУ
ПРАВИЛНО ВЕЗАНИ.

ПУТНИК НА СУВОЗАЧКОМ
СЕДИШТУ НЕ ТРЕБА ДА
СТАВЉА НОГЕ НА ИНСТРУМЕНТ
ТАБЛУ.

НА ПОДРУЧЈУ ДЕЛОВАЊА
ВАЗДУШНИХ ЈАСТУКА НЕМОЈТЕ
ОДЛАГАТИ ПРЕДМЕТЕ!

Будуће мајке треба током трудноће да користе сигурносни појас, јер он никако не штети још нерођеном детету. Труднице сигурносни појас стављају тако што доњи крај појаса иде испод стомака преко кукова, а горњи крај изнад стомака преко рамена.

Све време без изузетка деца треба да буду везана у правилно постављеним дечијим ауто-седиштима. Кад постану немирни, направите паузу или осмислите неку врсту забаве у току вожње за своје малишане.

ПРЕВОЗ КУЋНИХ ЉУБИМАЦА

Кућни љубимци морају током вожње бити одговарајуће обезбеђени, како у случају изненадног кочења, изненадних маневара возача или судара не би претрпели повреде.

КАКО ПРЕВОЗИТИ ПСЕ?

- Најбезбеднији превоз пса је у тзв. „транспортеру“, који мора бити одговарајуће величине с обзиром на величину животиње.
- Већи транспортер мора бити адекватно монтиран у пртљажном простору (за мале псе или мачке може бити причвршћен на задњем седишту).
- Помоћу одговарајућих трака за затезање транспортер мора бити добро причвршћен, јер се у случају кочења и наглих покрета изненада помера. То може да значи велику опасност од повреда за нашег кућног љубимца.
- Уколико пса возите у путничкој кабини, он треба да седи на задњем седишту, где је он безбеднији. Вежите га сигурносним појасем за псе, причврстите га на правилно постављен систем појасева.

КАД У АУТОМОБИЛУ ПРЕВОЗИТЕ ЖИВОТИЊЕ, УЗМИТЕ У ОБЗИР СЛЕДЕЋЕ

- Стил вожње треба да буде смирен, без изненадних кочења и наглих убрзања.
- Никада немојте остављати животиње саме у возилу.
- Током дуге вожње направите више пауза, побрините се за њихово хидрирање.
- Немојте да заборавите документа који припадају кућном љубимцу.

У СЛУЧАЈУ ДУЖИХ ПУТОВАЊА ПЛАНИРАЈТЕ ВИШЕ

Нека вам на дохват руке буде довољна количина воде, а посебно због могућих застоја. Брига о довољном конзумирању воде треба да буде одговорност сваког возача.

Врућина може још да погорша здравствене проблеме или да доведе до умора, зато за волан седите потпуно одморни и здрави. На дужем путовању планирајте више пауза (препорука је да се на свака 2 сата направи пауза). Протегните се и направите краћу шетњу. У случају дуге вожње препорука је да се мењате, ако у возилу има више лица са важећом возачком дозволом.

Током проветравања возила немојте заборавити да обезбедите возило. Уколико се удаљавате од возила, закључајте га и подигните прозоре.

Никада немојте остављати било кога у закључаном возилу! Нарочито водите рачуна да у возилу не остављате децу. Уколико деца остану у паркираном возилу, то утиче на њихову телесну температуру, без обзира да ли сте прозоре оставили мало отворене. Наиме, веома брзо може доћи до топлотног удара. Деца су веома осетљива на високе температуре.

Делимично отворен прозор не утиче битно на успоравање раста температуре у возилу.

Температура тела детета расте 3 до 5 пута брже од температуре тела одрасле особе.

За само 10 минута температура у аутомобилу који је изложен сунцу, може порасти за 20 °C.

При спољашњој температури од 26 °C температура у аутомобилу може порасти на 37 °C за само десет минута. После 30 минута ће температура у аутомобилу бити око 45 °C.

Кад су спољне температуре веће, температура у аутомобилу може порасти на 50 °C за само неколико минута.

УМОР

Кад се током вожње појаве знакови умора и поспаности, као што су зевање, често трептање, осећај потребе за сном или губитак пажње, у најкраћем могућем року се треба зауставити на безбедном месту. Вожњу наставите тек кад будете потпуно одморни.

Уколико ноћу спавамо мање од 5 сати, чак за 4,5 пута се повећава вероватноћа да ћемо учествовати у незгоди.

Уколико останемо будни више од 24 сата, правимо сличне грешке као што бисмо правили да у крви имамо 1,0 mg/ml алкохола.

Поспаност за воланом и вожња ноћу, повећава ризик да ћемо учествовати у саобраћајној незгоди за чак 5 до 6 пута више.

ОДГОВАРАЈУЋИ РАСПОРЕД ПРТЉАГА УТИЧЕ НА ВАШУ БЕЗБЕДНОСТ

Ви сте одговорни за правилно и безбедно распоређен пртљак, како у самом возилу, тако и у случају коришћења кровних и других пртљажника за превоз пртљага, бицикала и слично. Веће и теже предмете увек поставите на дно, иза задње клупе (задњег седишта) тако да не могу да се померају, а мање и лакше предмете онда распоредите на врх и причврстите на безбедан начин.

Кровне пртљажнике не смете да оптеретите изнад дозвољеног оптерећења, које је одредио произвођач, јер то може да умањи стабилност возила. Такође, возило ће због пртљага бити додатно оптерећено, па пре поласка проверите одговарајући притисак у гумама.

ПРЕВОЗ ПРТЉАГА У СПОЉНОМ ПРТЉАЖНИКУ

КОРИШЋЕЊЕ КРОВНОГ КОФЕРА

је најадекватније решење за превоз пртљага на крову, јер:

- је прилагођен и намењен за превоз пртљага;
- све тачке за причвршћивање и целокупна конструкција кофера су атестиране;
- је тестиран на аеродинамику.

ВОДИТЕ РАЧУНА

да пртљаг у кровном коферу буде добро причвршћен. Тиме спречавате да се предмети померају по њему.

ПРЕВОЗ БИЦИКЛА НА ПРТЉАЖНИКУ, КОЈИ ЈЕ МОНТИРАН НА МЕХАНИЧКОМ УРЕЂАЈУ ЗА СПАЈАЊЕ ВОЗИЛА (КУКА ЗА ПРИКОЛИЦУ)

Водите рачуна о носивости куке, која је наведена у документацији куке за приколицу.

Аеродинамичност аутомобила није битно нарушена и потрошња горива ће бити само мало већа.

Стављање и скидање бицикла је знатно лакше и није напорно.

Бицикли морају бити правилно и чврсто постављени на пртљажнику.

Препоручује се да се са бицикла скину сви тежи делови, као што је акумулатор код електричног бицикла.

Препоручује се да се на сваких 50 km поново провери да ли су бицикли правилно и чврсто постављени.

ПРЕВОЗ БИЦИКЛА НА КРОВНОМ НОСАЧУ ВОЗИЛА

- Таква монтажа бицикла захтева приличан напор, јер исти треба подићи и затим га правилно и адекватно причврстити.
- Приликом куповине носача водите рачуна да изаберете носаче опремљене одговарајућим наставцима за жљебове на крову вашег возила.
- Добро причврстите бицикл и проверите да нема неких делова, који би током вожње могли да отпадну.
- Водите рачуна о носивости, која је наведена у документима.
- Прилагодите брзину. Већи отпор ваздуха делује и на тачке за причвршћивање и брзо се може догодити да оне попусте.
- Возило са бициклом на крову је много осетљивије на ветар, нарочито на бочни ветар.
- Повећава се потрошња горива.

Када превозите бицикл на кровном носачу водите рачуна приликом уласка испод надстрешница, у подземне гараже и друге покривене објекте.

УСРЕДСРЕДИТИ СЕ НА ВОЖЊУ

Усредсређеност на вожњу значи пратити три једноставна, али неопходна правила:

- Руке на волану.
- Поглед на путу.
- Мисли и концентрација на вожњу и праћење прилика на путу и поред њега.

Током вожње будите **стрпљиви**, **прилагодите брзину** условима на путу и поступајте **дефанзивно**.

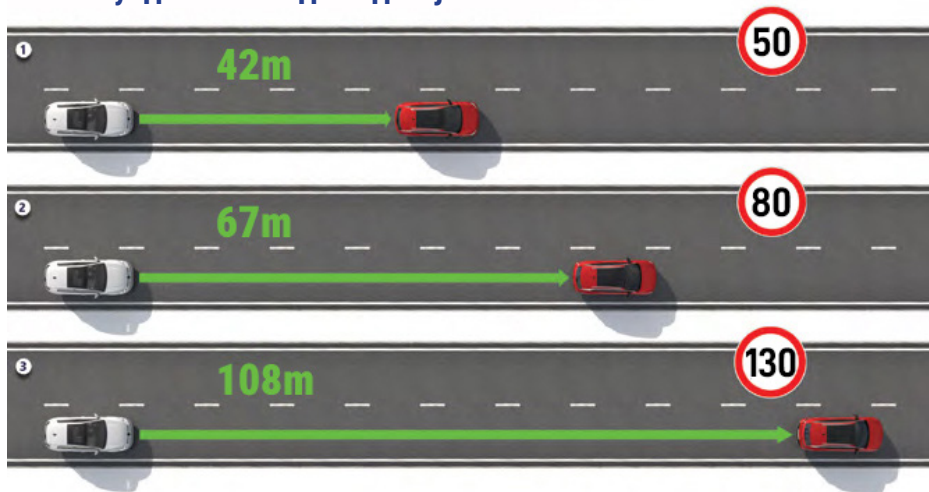
- Предвиђајте саобраћајне ситуације,
- возите сконцентрисано,
- посматрајте дешавања испред, иза и поред возила,
- поштујте ограничења брзине,
- претичите тамо, где је то дозвољено и то дозвољавају околности,
- поштујте безбедно одстојање и правило 3 секунде.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ

да се у случају лошег времена препоручује
примена правила 4 секунде?

3 секунде за безбедно одстојање

Пре промене саобраћајне траке проверите „мртав угао“, који је област око возила, сакривена од погледа возача.

Уколико ћете за превоз терета користити лаку приколицу, проверите и њену исправност, нарочито функционисање задњих светала и стање гума.

Двоточкаши, побрините се да будете уочљиви и видљиви и користите одговарајућа светла и ретрорефлектујуће детаље и наравно другу заштитну опрему. Не заборавите заштитну кацигу. Исту препоручујемо и свим бициклистима. Пешаци могу за своју безбедност да се побрину коришћењем ретрорефлектујућих материјала.

НЕМОЈТЕ КОРИСТИТИ ТЕЛЕФОН ТОКОМ ВОЖЊЕ!

Коришћење мобилних телефона током вожње утиче на време реакције возача.

Током коришћења мобилног телефона пажња возача је умањена у чак четири аспекта:

1. ВИЗУЕЛНОМ

Уместо на пут и окружење, поглед је усмерен на екран телефона,

2. ФИЗИЧКОМ

Руке нису на волану, већ на телефону,

3. МИСАОНОМ

Мисли су усмерене на разговор или садржај поруке и

4. АУДИО

Не чујемо друге звукове из саобраћаја.

Током куцања СМС порука или гледања садржаја на друштвеним мрежама, возач просечно 5 секунди гледа у телефон, уместо на пут испред. При брзини од 60 km/h пређе растојање од око 83 метра. У насељу, при брзини од 50 km/h, пређе око 70 метара.

Још је већи ризик на ауто-путу, где при брзини од 130 km/h за пет секунди пређе више од 180 метара.

ЗАУСТАВЉАЊЕ НА АУТО-ПУТУ

У зауставној траци ауто-пута забрањена је вожња, паркирање или заустављање, осим у случају нужде и у случају заустављања због пружања потребне помоћи.

На ауто-путу забрањено је окретање, вожња уназад (вожња у супротном смеру може бити веома опасна), заустављање или паркирање.

Исто важи за тунеле и надвожњаке!

Током вожње држите безбедно одстојање.

Поштујте сву саобраћајну сигнализацију, као и променљиву саобраћајну сигнализацију.

Невреме, град или јака киша могу у тренутку да промене прилике на коловозу из идеалних у теже савладиве.

У случају невремена и града заустављање на аутопуту, у тунелима или испод надвожњака је изузетно опасно и забрањено.

Током невремена или сличних догађаја будите посебно опрезни и брзину вожње прилагодите временским приликама и укључите сва четири показивача правца. Уколико сте тада на ауто-путу, напустите ауто-пут на првом одговарајућем месту (одморишту, излазу и сл.) и потражите одговарајуће склониште за возило, на месту где је то дозвољено.

Јака киша, пљускови и град могу на коловоз да нанесу материјале (нпр. земљу, песак, шљунак), који се ту може задржати и после падавина. Прилагодите вожњу временским приликама!

У случају застоја на ауто-путу и другим путевима где су коловозне траке физички одвојене, ослободите простор кроз средину за пролазак возила хитних служби. Ово се назива још и „коридор за пролазак хитних служби“. Возила, која се заустављају или стоје у крајњој левој саобраћајној траци, морају се померити што више улево. Возила, која се заустављају или стоје у другим саобраћајним тракама, морају се померити што више удесно. Од благовременог доласка хитних служби често зависи и живот појединаца.

ШТА УЧИНИТИ У СЛУЧАЈУ САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ?

Као учесници у саобраћају треба да се побринете за своју безбедност и безбедност других учесника.

У СЛУЧАЈУ САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ:

- обезбедите место незгоде,
- проверите стање повређених лица,
- помозите учесницима,
- обавестите полицију позивом на 192,
- останите на месту незгоде, док се не заврши увиђај.

Уколико учествујете у саобраћајној незгоди, у којој је настала само мања материјална штета, возило уклоните са коловоза и попуните Европски извештај о саобраћајној незгоди.

ВОЗИ ОДМОРАН

Направи паузу на свака **2** сата.

ШЛЕП, ПОМОЋ НА ПУТУ
И ИНФОРМАЦИЈЕ
TOWING, ROADSIDE ASSISTANCE
AND INFORMATION

Информативни центар
ЈП „Путеви Србије“

0800-100-104

00 - 24

192

193

194

ВОЗИ ОДМОРАН

Умор и пад концентрације су чести разлози настанка саобраћајних незгода у летњим месецима.

На пут крените наспавани, одморни и здрави.

Хидрирајте се што чешће.

На свака 2 сата вожње, правите паузу од најмање 15 минута.

Мобилни телефон користите у паузама вожње, не док возите.

Избегавајте вожњу ноћу.

Користите сигурносни појас.

Максимална дозвољена брзина на ауто-путевима у Републици Србији је 130 km/h са напоменом да се на свим деоницама ауто-пута рачуна просечна брзина.

Уколико се ипак одлучите за вожњу ноћу, чим осетите прве знаке умора, зауставите се, направите паузу и одспавајте.

На одмориштима и бензинским пумпама повећано је присуство полицијских патрола ради Ваше сигурности и безбедности

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Издавач
Агенција за безбедност саобраћаја
Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд

Web адреса
www.abs.gov.rs
Контакт имејл
abs@abs.gov.rs
istrazivanja@abs.gov.rs

Директор
Бранко Стаматовић

Главни уредник
Светлана Миљуш

Приредили
Бојана Миљковић
Ивана Панић
Младен Ковач

Штампа
Агенција за безбедност саобраћаја
Тираж: 1000
2025. година

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

656.1.052(035)

ВОЗИ одморан : направи паузу на свака 2 сата = Drive
fresh : every 2 h take a brake : савети за безбедну вожњу у
летњим месецима / [приредили Бојана Миљковић, Ивана
Панић, Младен Ковач]. - Београд : Агенција за безбедност
саобраћаја, 2025 (Београд : Агенција за безбедност
саобраћаја). - [30] стр. : илустр. ; 25 cm

Кор. насл. - Тираж 1.000.

ISBN 978-86-89155-48-8

а) Возачи -- Приручници б) Друмски саобраћај --
Безбедност -- Приручници

COBISS.SR-ID 164646921

Агенција за безбедност саобраћаја Републике Србије
изражава захвалност
Јавној агенцији за безбедност саобраћаја Републике Словеније
на публикацији коју је уступила и дала сагласност на коришћење
и објављивање у Републици Србији

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја